

ادامه از صفحه اول

وضعیت خطیر اقتصاد در ۶ماهه ۱۳۹۹

با توجه به وضعیت نامناسب بازار ارز و تجارت خارجی کشور، انتظار بر این است که نرخ تورم در ماه‌های پیش‌رو افزایش یابد. بر اساس آمار شاخص‌های قیمت که مرکز آمار ایران منتشر کرده، نرخ تورم نقطه به نقطه از فروردین ۱۳۹۹ به بعد روندی صعودی و افزایشی داشته است. از سوی دیگر، تورم ماهانه نیز از دی‌ماه ۱۳۹۸ در کمترین وضعیت در یک سال گذشته هم‌زمان با روند صعودی بازار ارز، رو به افزایش بوده است. تورم ماهانه از ۰/۹ درصد در دی‌ماه ۱۳۹۸ به ۶/۵ درصد در تیر ۱۳۹۹ رسیده و اگرچه در مرداد به ۳/۵ درصد کاهش یافته، اما مجدداً در شهریور و مهر به ترتیب به ۳/۶ درصد و هفت درصد افزایش یافته که نشانگر تورم ماهانه بسیار بالایی است. روند صعودی تورم در افزایش نرخ تورم نقطه به نقطه نیز نمایان شده است؛ به‌طوری‌که در مهر، نرخ تورم نقطه به نقطه به بیش از ۴۱ درصد رسید. نگاهی به روند تورم قیمت‌تولیدکننده به‌عنوان شاخص مهمی که روند تورم مصرف‌کننده را در ماه‌های آینده نشان می‌دهد نیز یاباگر تداوم افزایش نرخ تورم در ماه‌های آتی است. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، شاخص قیمت تولیدکننده (تورم تولیدکننده) در بهار ۱۳۹۹ نسبت به فصل قبل با رشد ۱۱،۴ درصد روبه‌رو بوده که نسبت به ارقام منفی ۰/۳ درصد و منفی ۰/۴ درصد، به ترتیب در پاییز و زمستان ۱۳۹۸ افزایشی درخرو توجه داشته که نشان می‌دهد در ماه‌های آینده تورم مصرف‌کننده نیز افزایش خواهد یافت. به هر حال، بررسی شاخص‌های تورمی اقتصاد ایران در ماه‌های گذشته وضعیت مناسبی را نشان نمی‌دهد و انتظار بر این است که نرخ‌های تورم بالا (حدائق‌الآثر از ۲۰ درصد) در ماه‌های پیش‌رو همچنان بر اقتصاد ایران حاکم باشند.

اثرات حقیقی ناشی از مشکلات اقتصاد ایران، اعم از تحریم‌ها و تأثیرات بیماری کرونا، در رشد اقتصادی نمایان شده است. نرخ رشد اقتصادی در سه‌ماهه اول سال ۱۳۹۹ منفی بوده و با وجود اینکه از شدت کاهش GDP نسبت به زمستان ۱۳۹۸ کاسته شده، اما همچنان رشد اقتصادی (با نفت و بدون نفت) منفی بوده است. وضعیت رشد اقتصادی بر حسب بخش‌های عمده اقتصادی در بهار ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که کمکان بخش استخراج نفت و گاز طبیعی با کاهش ۴/۳درصدی نسبت به فصل مشابه سال قبل بیشترین اثر منفی را بر رشد اقتصادی داشته است. بعد از آن، بخش خدمات با کاهش ۳/۲درصدی نسبت به بهار سال قبل رتبه دوم بدترین عملکردها در رشد اقتصادی را داشته است. وضعیت بخش نفت و گاز و دلایل کاهش رشد اقتصادی در این بخش‌ها مشخص است؛ چراکه تداوم تحریم‌های اقتصادی و فشار برای قطع صادرات نفت در این وضعیت بسیار مؤثر بوده، اما بخشی خدمات از کرونا و محدودیت‌های ناشی از آن نیز اثر پذیرفته است. بعد از این بخش‌ها، بخش ساختمان با رشد منفی دودرصدی و صنعت با رشد منفی ۰/۴درصدی نسبت به فصل مشابه سال قبل، در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند. این وضعیت نشان می‌دهد کمکان وضعیت بخش‌های صنعت، ساختمان و خدمات در کشور نامناسب است. در مقابل بخش کشاورزی رشد بسیار ناچیز ۰/۱درصدی داشته است.با واکاوی عمیق‌تر مشخص می‌شود ریشه بسیاری از مشکلات فعلی اقتصاد ایران، در عدم توازن ساختاری در بودجه دولت است که با تحریم‌های اقتصادی تشدید شده، با توجه به اینکه دولت از درآمدهای نفتی محروم شده، لاجرم تأمین کسری بودجه به یک چالش جدی تبدیل شده است. در این میان، راه‌های تأمین کسری بودجه دولت به مالیات، فروش اوراق بدهی، فروش دارایی‌های دولت و استقراض از بانک مرکزی محدود می‌شود. فروش اموال دولتی و واگذاری شرکت‌های دولتی یکی از راه‌های مناسب برای تأمین کسری بودجه دولت است. از سوی دیگر پول‌کردن کسری بودجه آثار بسیار نامطلوبی بر اقتصاد دارد و تورم را افزایش می‌دهد. بااین‌حال، به نظر می‌رسد تأمین پولی کسری بودجه در سه‌سال‌های اخیر افزایش یافته است. برای مثال، در سال ۱۳۹۸ پایه پولی ۱۳۲ه درصد و نقدینگی ۳/۱۳ درصد رشد داشته است.

همچنین رشد پول در همین سال ۴۹/۸ درصد بوده که ارقام بالایی محسوب می‌شوند. بر اساس گزارش بانک مرکزی نیز رشد شش‌ماهه سال جاری نقدینگی به رقم ۱۷۰ درصد رسیده است. پایه پولی نیز در شش‌ماهه ابتدایی ۱۳۹۹ معادل ۵۴ درصد رشد داشته که اگرچه نسبت به رقم مشابه سال قبل (۱۱۰۱ درصد) معادل ۵۰۷ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد، اما اگر رشد ۱۲ماهه نقدینگی و پایه پولی در پایان شهریور ۱۳۹۹ را مدنظر قرار دهیم (به ترتیب معادل ۳۶۰۲ و ۲۶۰۱ درصد) همچنان رشد‌های بالایی محسوب می‌شوند. در مجموع به نظر می‌رسد پولی‌کردن کسری بودجه همچنان در حال اجزاست و در کوتاه‌مدت چشم‌انداز مثبتی از کاهش استقراض دولت از بانک مرکزی دیده نمی‌شود. بررسی وضعیت موجود اقتصاد ایران نشان می‌دهد دولت در قدم اول باید تلاش کند وضعیت بازار ارز را کنترل کند؛ چراکه تأثیرات منفی آن به صورت سراسری بر قیمت‌ها و تورم نمایان می‌شود. در کنار این اقدام، تلاش برای تأمین مالی غیرتورمی بودجه می‌تواند نقش مهمی در بهبود اوضاع اقتصادی کشور به‌عنوان قدم اول اصلاحات ساختاری داشته باشد.

پژوهشگر مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بزرگانی

مهام سلیمان بیگی: براساس آخرین پیگیری‌ها از منابع مطلع، از حدود ۳۰ بانک و ۷۰۰ صرافی موجود در کشور، حدود ۵۹۴ صرافی فعال‌اند و تاکنون فقط ۳۰۰ بازیگر به بازار مشکل وارد شده‌اند. به همین دلیل، درحال‌حاضر برای جذب صراف‌ها ازسوی بازار متشکل، به‌طور مجزا با هر صرافی تماس گرفته و از آنان دعوت به همکاری می‌شود؛ با همین روش هم در یک ماه گذشته حدود ۳۰ صرافی به بازار پیوسته‌اند. در دوره‌ای که نرخ ارز رکوردهای جدیدی ثبت کرده است، بیشتر از هر چیز دیگر از اقدامات بی‌نتیجه یاد می‌شود. سال ۹۷ با شروع فعالیت همتی در بانک مرکزی، راهکارهای مختلفی برای مهار و ثبات قیمت دلار پیشنهاد شد که یکی از آنها بازار متشکل ارزی بود؛ بازاری که بارها حرف افتتاح آن به میان آمد و با گذشت دو سال از تشکیل آن، همچنان افتتاح شده است و به‌صورت آزمایشی فعالیت می‌کند.

بارها وعده افتتاح بازار در تاریخ‌های مختلف داده شد، اما خبری از بازگشایی رسمی نشد. به‌تازگی نیز که بانک مرکزی سقف جدیدی را برای معامله در آن تعیین کرد و وعده داد روزانه ۵۰ میلیون دلار در این بازار عرضه می‌کند، برخی رسانه‌ها این اقدام را نشانه‌ای از تصمیم بانک مرکزی برای افتتاح رسمی این بازار خواندند و نسبت به آینده آن ابراز امیدواری کردند. اما مشکل چیست و در این بازار که برخی این روزها آن را ناجی بازار ارز تصور می‌کنند، چه می‌گذرد؟ علت افتتاح‌نشدن آن تا امروز چه بوده؟ آیا واقعا می‌تواند تأثیری در بازار ارز بگذارد یا به قول برخی کارشناسان، اقدامی است که از ابتدا محکوم به شکست بوده است؟

علت افتتاح‌نشدن چیست؟

طبق آخرین گزارش بانک مرکزی، حجم نقدینگی در پایان شهریور سال جاری به رقم بی‌سابقه دوهزارو۹۴۳هزارو ۹۸۷ میلیارد تومان رسیده؛ این یعنی در شش ماه اول امسال، ۴۲۹هزارو ۹۰۷ میلیارد تومان به حجم نقدینگی افزوده شده است؛ بر چند ماهه اخیر را برای توجیه همکاری بین‌المللی مدت‌هاست موجب کاهش شدید درآمدهای ارزی کشور شده است. علاوه بر این، مجموع آمار شش‌ماهه نشان می‌دهد اگرچه رقم تجارت خارجی به بیش از ۳۰ میلیارد دلار رسیده، اما تراز تجاری همچنان منفی است. صندوق بین‌المللی پول نیز به گزارش ماه آوریل پیش‌بینی کرده بود ذخایر ارزی ایران در سال جاری ۸۵ میلیارد دلار باشد. چنانچه ذخایر ارزی ایران در این مدت کاهش نیافته باشد، با توجه به اینکه در گزارش جدید خود اعلام کرده ۹۰ درصد از ذخایر ارزی ایران در خارج از کشور مودار شده، اکنون تنها دسترسی به ۸.۸ میلیارد دلار آن میسر است. مجموع این عوامل موجب می‌شود افزایش چشمگیر قیمت ارز در ماه‌های اخیر چندان دور از ذهن به نظر نرسد. ضمناً در این بحبوحه ارزی، اخبار تحریم‌های جدید بانکی هم حسابی بر انتظارات منفی بازار دامن زد.

اخیرا هم به نظر می‌رسد بازار ارز بیش از همیشه تحت تأثیر تپ‌وتاب اخبار انتخابات آمریکااست؛ یک روز خبر کروای ترامپ بازار را موقتاً ریزشی می‌کند و روز دیگر خبر پیشی‌گرفتن بایدن در نظرسنجی‌ها. در این میان، در این چند ماه به گفته کارشناسان کم‌ترین نقش را بازارساز بازی می‌کند؛ چراکه دیگر نه حرف‌درمانی و وعده‌های ارزانی انتظارات معامله‌گران را تغییر می‌دهد و نه دلاری برای

اقتصاد

۴۳۰ مؤسسه و صرافی دست رد به سینه بازار متشکل ارزی زدند

دعوت تلفنی از صرافی‌ها

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

عکس: بهمن‌شکوه

که صادرکنندگان مواد نفتی، پتروشیمی و… عرضه می‌کنند. دولت دنبال این است که اقتدارش در بازار حفظ شود، سیاست‌های دستوری‌اش را هم در بازار اجرا کند. بازار متشکل هم باشد که به این بهانه افراد ارزشان را با قیمتی کمتر از بازار بفروشند. همین‌ها باعث می‌شود بازاری شکل نگیرد. از اهدافی که برای تشکیل بازار متشکل ارزی عنوان می‌شد، تعیین نرخ ارز در داخل کشور بود؛ حسینی‌هاشمی دراین‌باره عنوان می‌کند: دویی، سلیمانیه، ترکیه و هرات محل تسویه پایایی ارزی ما هستند و آنجا طرف خارجی است که نرخ را تعیین می‌کند. ما اکنون به دلیل تحریم در داخل سیستم ارزی فعال نداریم، پس اینکه ما نرخ را در داخل پیدا کنیم، منطقی و عملی نیست.

اعتمادهای خدشه‌دارشده صرافان

میثم رادیور، کارشناس بازارهای مالی نیز درباره شرایط فعلی این بازار می‌گوید: بانک مرکزی اکنون حراج‌هایش را از طریق بازار متشکل انجام می‌دهد، اما از ابتدا مشخص بود که بی‌نتیجه خواهد ماند. به اعتقاد او، اینکه بانک مرکزی دنبال این باشد تا بازار اسکناس متمرکز شود، مشکلی ندارد و می‌شود با استفاده از تکنولوژی به‌جای استفاده از صرافی‌ها برای عرضه ارز، از سیستم بازار متشکل استفاده کند، اما نباید فکر کرد که بازار چیزی بیش از این است. این سیستم تنها می‌تواند باعث شود سازوکار فروش اسکناس کمی بهبود پیدا کند؛ نباید توقع داشت این بازار مشکل‌گشا و ناجی در بازار ارز باشد.

از نگاه رادیور، آنچه باعث شده صرافی‌ها از پیوستن به این بازار اجتناب کنند، این است که سرمایه اجتماعی بانک مرکزی در سال‌های گذشته مخدوش شده است. او توضیح می‌دهد: ممکن است با صرافی‌هایی که در بازار متشکل ارز خریداری می‌کنند طوری برخورد شود که اکنون انتظار نمی‌رود؛ چراکه سیاست‌های بانک مرکزی آتی و ناپایدار است. برای مثال ممکن است یک‌دفعه تصمیم بگیرند از این طریق از صرافی‌ها مالیات جدیدی دریافت کنند یا… علاوه بر این، بازار اسکناس ارز بازار شاربی است و متمرکزکردن آن درحال‌حاضر با ویژگی بازار ارز همخوانی ندارد. او ادامه می‌دهد: بانک مرکزی بارها با صراف‌هایی که اسکناس می‌فروختند برخورد بدی داشته و گاه آنان را بی‌گناه مجرم خوانده است، حتی تا مدت‌ها خرید و فروش اسکناس را برایشان جرم اعلام کرده بود. صراف‌ها به تجربه دریافته‌اند که خصوصاً در حوزه اسکناس، ممکن است پای آنها بسیار پررنگ باشد؛ چون حواله برای بانک مرکزی قابل کنترل نیست و فقط روی بازار اسکناس احاطه دارد، پس تا می‌تواند روی آن فشار می‌آورد.

رادیور تأکید دارد: ما اکنون با محیط مطالبه قانون‌گذاری و بی‌اعتمادی نسبت به بانک مرکزی روبه‌رو هستیم. نمونه آن درحال‌حاضر به تصمیمات ضدونقیض بانک مرکزی در بحران ارزی چند ماه اخیر است. صرافی‌ها نمی‌توانند در این شرایط به بانک مرکزی اعتماد کرده و در زمین او بازی کنند؛ برای همین هم عطای سودی را که قرار است در بازار متشکل ببرند، به لقایش می‌بخشند. او درباره آینده این بازار نیز عنوان می‌کند: بانک مرکزی باید پیگیری که نمی‌توانست تعیین کند نرخ کجا تعیین شود. اگر بازار ایجاد شود و حجم معاملات بالا باشد، خودبه‌خود اثرگذاری نرخ آن بازار بیشتر است. بازار باید بزرگ و درخرو توجه باشد که با این شرایط بعید است. بازار با دستور کسی محل رفت‌و رفتن قیمت‌گذاری نخواهد شد.

متهم امامی گفت: در آن زمان آقای فرزان دانشجوی سال آخر پزشکی بود و می‌توانست به‌راحتی اموال پدر را بفروشد و زندگی کند، اما این کارخانه را افتتاح کرده و به یک برند تبدیل می‌کند. متهم گفت: آنچه درباره او گفته می‌شود، بی‌انصافی است. او ادامه داد: او نه کلاهبردار است و نه درد وِی همان کسی است که دو ماه پیش وام خود را با بانک ملت، صادرات و رفاه تسویه کرده است. آقای فرزان در خارج از کشور است و الان بالغ بر دو هزار نیرو در ایران دارد؛ خیلی سهل ساده است درباره ایشان این‌گونه حرف بزنید درحالی که دارید گره به گره این اضافه می‌کنید. در ادامه جلسه دادگاه، متهم امامی درباره شرکت بهروز و فرزان گفت: فرزاد در شرایطی که بهترین زندگی را داشت، شرکت بهروز را خریداری کرد. این متهم ادامه داد: داریم درباره فردی صحبت می‌کنیم که اقدامات خوبی داشته است، اما فروتن با نامه‌نگاری طوری بیان می‌کند که فرزان یک جوان رانتی است.

متهم امامی افزود: درباره انتقال چمدانی دلار باید بگویم اصلاً نیاز به این چیزها نبوده است؛ تا آنجا که من اطلاع دارم، فرزاد در کشور اصلاً شرایط مناسبی ندارد. البته این تا زمانی است که من از شرایط آن مطلع بوده‌ام و الان دو سال است که در زندانم. او درباره بانک رفاه توضیح داد: من تا به حال به بانک رفاه رفته‌ام؛ تنها حقوق باننشستگی پدرم در رفاه است. هر چندر آقای قهرمانی در سال‌های ۹۴ و ۹۵ تلاش کرد شرکت‌های منسوب به شیرانی و فرزان را به من منتقل کند، من حتی به عنوان مطلع هم احضار نشدم. شاید آپارت‌مان و ماشین خریدم باشم و خرید و فروش با فرزاد داشته باشم، اما شریک او نبودم. این متهم گفت: من هیچ اصراری به حذف ردیا ندارم. من دنبال و پیگیر ایجاد ردیا در پرونده هستم، من از قهرمانی شکایت کردم. متهم امامی اضافه کرد: برای انتقال بشکه قیر ۱۲ مرحله فیزیکل وجود دارد. اگر مدرسی چنین معرفی‌نامه‌ای را راهپویان داشته باشد هم نمی‌تواند این کار را انجام دهد. شما می‌گویید مدرسی با این معرفی‌نامه ۱۸ تن قیر ترخیص کرده است؛ اگر یک بشکه هم باشد، من آن را قبول می‌کنم.

گزارش روز

درواکتش به تحریم‌های تازه مطرح شد زنگنه: تحریم من واکنش منفعلانه به شکست سیاست واشنگتن است

● وزیر نفت در واکنش به اقدام آمریکا در اعمال تحریم علیه او و سازمان‌های مرتبط با صنعت نفت ایران گفت: تحریم من و همکارانم واکنش منفعلانه به شکست سیاست واشنگتن برای به‌صفررساندن صادرات نفت است. بیژن زنگنه در یادداشتی در صفحه شخصی خود در فضای مجازی در واکنش به تحریم‌های جدید آمریکا علیه او و سازمان‌های مرتبط با وزارت نفت نوشت: «تحریم من و همکارانم واکنش منفعلانه به شکست سیاست واشنگتن برای به‌صفررساندن صادرات نفت است. دوران یک‌جانبه‌گرایی در جهان به پایان رسیده است. صنعت نفت ایران از با نخواهد نشست. هیچ دارایی‌ای هم در خارج از ایران ندارم که شامل تحریم شود. جان و مال و آبرویم فدای ایران». وزارت خزانه‌داری آمریکا شب گذشته چند شخص و نهاد ایرانی را به فهرست تحریم‌ها اضافه کرد. بیژن زنگنه، وزیر نفت و همچنین مسعود کرواسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، علیرضا صادقی آبادی، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، بهزاد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و علی‌اکبر پورا براهیم، مدیرعامل شرکت نیگو، جز این افراد هستند.

پس از تحریم‌های جدید، بازگشت آمریکا به برجام اثری روی اقتصاد ایران ندارد

یک کارشناس تحریم با تأکید بر اینکه مشخص نیست آیا بازگشت بایدن به برجام به معنای لغو تمامی اقدامات تحریمی ترامپ بعد از خروج از برجام است یا نه، گفت: اگر این موضوعات توسط بایدن تعیین تکلیف نشود، مسئله بازگشت آمریکا به برجام یک مسئله صرفاً کاغذی و روانی است و اثر عملی چندانی ندارد.

مسعود براتی، کارشناس تحریم، در گفت‌وگو با فارس درباره بازگشت احتمالی آمریکا به برجام در صورت پیروزی جو بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا گفت: در موضوع بازگشت احتمالی آمریکا که توسط جریان دموکرات که حامی بایدن هستند، مطرح می‌شود، باید به این نکته توجه داشت که این موضوع نیازمند یک سری لوازم است که تاکنون دیده نشده است جریان دموکرات درباره این لوازم صحبت کند و در نتیجه، ابهامات زیادی درباره این موضوع وجود دارد و ضرورت دارد درباره آن صحبت شود. براتی افزود: اگر فرض کنیم بایدن در انتخابات آمریکا پیروز شود، برای بازگشت به برجام به معنای بازگشت به شرایطی که آمریکا در اردیبهشت ۹۷ از برجام خارج شد، حداقل با یک چالش بسیار مهم مواجه است و آن چالش، بحث اقدامات دولت ترامپ در افزایش و گسترده‌کردن تحریم‌ها علیه ایران بوده که بعد از خروج آمریکا از برجام انجام داده است.

تقویت تحریم‌ها در دولت ترامپ با اجرای راهبرد تحکیم دیوار تحریم

ایسن کارشناس تحریم با تأکید بر اینکه اندیشکده‌های آمریکایی از این اقدامات به عنوان راهبرد تحکیم دیوار تحریم (FSW) یاد می‌کنند، اظهار کرد: این راهبرد بدین معناست که تحریم‌هایی که در فضای واقعی وجود دارد، با دلایل و بهانه‌های مختلف تحکیم شوند. مثلاً اگر بانک مرکزی ایران تحریم بوده است، به بهانه حمایت از تروریسم هم مجدداً تحریم شود تا بدین صورت دیوار مستحکمی از تحریم‌ها شکل بگیرد. در این صورت، مثلاً صرف برداشتن تحریم بانک مرکزی در قانون دفاع ملی که ذیل برجام بر داشته شده است، شرایط را برای تعامل بانک مرکزی فراهم نکند و شرایط همان‌طور سخت باقی بماند، زیرا بانک مرکزی ایران ذیل دستور اجرایی ۱۳۲۴۴ به صورت مجدد تحریم شده است.

او با تأکید بر این موضوع که این ابهام و چالش خیلی مهمی است که آیا بازگشت بایدن به برجام بدین معناست که قرار است تمامی اقدامات تحریمی ترامپ را بعد از خروج از چار ملقا کند یا نه، اضافه کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که دولت ترامپ بعد از خروج از برجام، ۶۰ اقدام تحریمی انجام داده است که برخی از آنها، دستورات اجرایی هستند، مثلاً دستور اجرایی ۱۳۰۹۲ که کلیت اقتصاد ایران را تحریم کرده است. از این نوع دستورها، حداقل پنج مورد وجود دارد. همچنین ۵۵ مورد هم شناسایی‌های جدیدی است که انجام شده و افراد و نهادهای جدیدی به لیست تحریم‌های آمریکا اضافه شده‌اند.

ایران با بازگشت آمریکا به برجام حتی نفت هم نمی‌تواند بفروشد

او اظهار کرد: تنها بخش نفت از راهبرد تحکیم دیوار تحریم یا SWF من مانده بود که این بخش هم شب گذشته مجدداً تحریم شد. یعنی تمام تحریم‌هایی که در برجام اجرای آنها موقتاً تعلیق شده بود، با عنوانی دیگر مجدداً تحریم شده‌اند و بازگشت بایدن به برجام نمی‌تواند اثری بر اقتصاد ایران داشته باشد، چنانکه ایران در صورت بازگشت آمریکا به برجام حتی نفت هم نمی‌تواند بفروشد. براتی در پایان تأکید کرد: اگر این موضوعات توسط بایدن تعیین تکلیف نشود مسئله بازگشت آمریکا به برجام یک مسئله صرفاً کاغذی و روانی است و اثر عملی چندانی ندارد. به همین دلیل، لازم است این موضوع حتماً برای جامعه ایران شفاف‌سازی شود تا دوباره در یک دوره انتظار بیهوده و متوهمانه قرار نگیریم.